

[Lis Noer Holmberg]

er lykkedes dem – måske ikke med kautio n fra kommunen, men ved at optage lån – at få anbragt deres børn på Egeborg f.eks., for så kommer de væk fra miljøet. De kommer væk fra byen, de kommer væk fra det miljø, de er vant til at være i, og det viser sig jo, at efter bare et år er de clean. Der er nogle dernede, som har været narkomaner i 16 år, men er clean nu.

På Egeborg har man ligesom i Rom forskellige værksteder, og hvis man tager ned og ser på forholdene, vil man sige: Hvor er det godt! Man har også halfway houses, og man har bofællesskaber, så narkomanerne kan vænne sig til at være ude af det snævre system. Man har familiekurser, man inddrager familierne og får opbygget et netværk, og bagefter vil mange gerne et andet sted hen end til deres hjemegn, fordi de er nervøse for at komme tilbage til deres gamle miljø. De mener ikke, de kan klare det, fordi de er bange for at blive fristet.

Og derfor mener jeg altså ikke, vi kan sige, at det offentlige kan klare problemerne. Det kan godt være, det offentlige kan komme til at fungere lige så godt, hvis man sadler om, tænker anderledes og gør tingene på en anden måde; men jeg tror, det er meget vigtigt, at narkomanerne kommer væk fra deres miljø.

Så vil jeg gerne sige til sundhedsministeren, at jeg synes, det er fint, at man kigger på meta-donbehandlingen. Jeg synes, det er dybt tragisk, at man holder narkomaner fast i en meta-donbehandling i 16 år, hvor de vælter rundt i behandlingssystemet. Det er selvfølgelig at kigge i bakspejlet, men derfor er det også nødvendigt, at vi nu virkelig tager fat på det, og jeg kan så forstå, at det vil sundhedsministeren gøre.

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg er glad for, at jeg fik anledning til at komme herop igen, for jeg skylder også fru Dorit Myltoft et svar på noget, som fru Dorit Myltoft spurgte om i sit indlæg angående forskning.

Forskning er vigtig, specielt fordi der er så mange myter på området om, at den ene model er bedre end den anden. Men man ved faktisk ikke så forfærdelig meget, for det, man får oplyst, er som regel cases på enkeltpersoner, så der ligger ikke noget egentligt materiale til grundlag. Derfor er jeg glad for at kunne sige, at med henblik på at få tilvejebragt en forsk-

ningsplan på narkobehandlingsområdet har vi midt i april ydet støtte af midler fra den storby-pulje, vi omtalte før, til Center for Rusmiddel-forskning ved Århus Universitet.

Der er tale om et pilotprojekt, som bl.a. indeholder nogle af de elementer, vi har talt om i dag. Det omfatter bl.a. en kortlægning af behandlingsområdet, en opsummering af den hidtidige viden om behandlingseffekten – det er i hvert fald meget væsentligt – forberedelse af en model for selvevaluering af behandlingstilbud og indsamling af viden fra udlandet om effekten af forskellige behandlingsformer, herunder om forholdene i Holland, Tyskland, Schweiz og Italien.

Projektet skal danne grundlag for et 3-årigt forsknings- og udviklingsprogram for den danske behandling af stofmisbrugere. Det forventes at være tilendebragt i løbet af et par måneder, og så er det mit ønske, at vi til efteråret, når narkotikaudvalget bliver nedsat, kan sende det til videre behandling i dette udvalg.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 70:

Forslag til folketingsbeslutning om styrket indsats mod narkoproblemerne i Danmark.

Af Fischer (KF) og Inge Dahl-Sørensen (V) m.fl.

(Fremsat 10/2 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg vil gerne på regeringens vegne gøre et par enkelte bemærkninger om beslutningsforslaget, og jeg vil gøre det meget, meget kort, al den stund vi nu har drøftet narkotikasørgsmål de sidste 3 timer her i Folketinget.

Jeg mener faktisk, at vi under debatten om narkotikaredegørelsen har været inde på alle de væsentlige sider af en styrket indsats i kampen mod narkotikamisbrug, og det gælder både inden for forebyggelse, behandling og kontrol. Derfor skal jeg ikke gå videre ind i at

[Sundhedsministeren]

kommentere de enkelte punkter i beslutningsforslaget.

I den narkotikapolitiske redegørelse er der fra regeringens side fremlagt nogle synspunkter og holdninger, og vi har også angivet en lang række initiativer på de væsentligste områder. Disse initiativer vil vi i den kommende tid bruge vores kræfter på at føre ud i livet i samarbejde med amterne og kommunerne, som jo skal være driftsansvarlige for det videre arbejde, og det er klart, at vi vil tage de synspunkter, der kom frem i debatten om narkotikaredegørelsen, med i vores videre arbejde på området.

Dorte Bennedsen (S):

Det meste, som kan siges i forbindelse med dette beslutningsforslag, er vist allerede sagt under den debat, vi har haft gennem nogle timer og i øvrigt under en række tidligere debatter om narkoproblemer også i denne vinter.

I Socialdemokratiet er vi enige i de bemærkninger i forslaget, som taler om den tragiske baggrund, nemlig stigningen i narkodødsfald og belastningen for borgerne som følge af den kriminalitet, som hænger sammen med narkomisbrug. Jeg tænker selvfølgelig her først og fremmest på indbrudskriminaliteten.

Men vi savner faktisk nogle bemærkninger om det nok mest tragiske aspekt i denne forbindelse, nemlig den forfærdelige menneskelige og sociale tilværelse, narkomanerne er bundet til. Havde hensynet til dem vejet lidt tungere for forslagsstillerne, havde det måske også sat sig nogle spor i forslaget, f.eks. i form af nogle bemærkninger om, at vi eventuelt kan lære noget af de erfaringer, der er gjort i udlandet. Hvis jeg skal være ærlig – og det skal man som bekendt helst på denne talerstol og til enhver tid i øvrigt – må jeg sige, at forslaget virker meget traditionelt og meget forudsigeligt; men det skal selvfølgelig også indgå i de løbende overvejelser om narkoindsatsen.

Jeg har tidligere givet udtryk for, at skal der opnås bedre resultater end hidtil i vores narkoindsats, tror jeg, at vi alle sammen må være villige til at slagte nogle af vores hellige køer. Vi håber også, at forslagsstillerne vil være åbne over for den holdning og dermed over for initiativer, som rækker ud over dette beslutningsforslag.

John Vinther (KF):

Må jeg få lov til at starte med at give en klar

konservativ besked, som knytter sig lidt til noget af det, som i hvert fald enkelte ordførere berørte under det forudgående punkt på dagsordenen.

Det Konservative Folkeparti vil ikke være at finde i en debat som fortalere for en legalisering af narko. Det ville efter vores opfattelse være udtryk for et samfund, der havde blottet struben og kapituleret såvel over for de samfundsmæssige problemer, narkoen fører med sig, men så sandelig også – og det er vigtigere i denne sammenhæng – over for de meget store menneskelige tragedier, narkoen er årsag til. Den kapitulation vil vi ikke tage del i, og derfor vil vi med dette forslag lægge op til, at man skal styrke indsatsen i kampen mod narkoen.

Vi har for få minutter siden afsluttet debatten om regeringens narkoredegørelse, og på sin vis tager dette beslutningsforslag fat, hvor redegørelsen slap. I modsætning til redegørelsen, der efter vores opfattelse indeholder alt for få konkrete forslag, indeholder dette beslutningsforslag en stribe konkrete forslag, og overraskende nok kan jeg sige, at Det Konservative Folkeparti naturligvis varmt kan tilslutte sig beslutningsforslaget.

Vi mener, der er brug for en styrket indsats i både oplysningsfasen, den politimæssige del og behandlingsfasen. Vi oplever i disse år, at en række nye narkotyper vinder indpas. At domme efter deres navne er nogle af dem umiddelbart tilforladelige, men det er ikke tilfældet.

Hvis vi skal undgå, at unge mennesker tabes på gulvet, er det nødvendigt, at vi styrker oplysningsindsatsen. Det gælder om, at de unge selv – helst allerede mens de er børn – deres forældre og deres omgivelser i øvrigt modtager en løbende information, der er med til at sikre en grundholdning hos de unge, der gør, at de siger nej tak, når stoffet tilbydes. Det er et oplysningsarbejde, som både skoler, foreninger og ikke mindst massemedierne skal tage del i. Det lægger beslutningsforslaget op til, og vi mener, det er den rigtige og den nødvendige linje.

Det drejer sig også om, at politiet skal sikres de bedst mulige vilkår i arbejdet på at stoppe narkoens fremmarch, og derfor lægger beslutningsforslaget op til en række konkrete tiltag på dette område. Lad mig blot nævne muligheden for, at politiet får friere hænder til at infil-

[John Vinther]

trere narkoverdenen ved brug af politiagenter, og muligheden for, at der i en række tilfælde kan anvendes anonyme vidner i narkosager, er efter vores opfattelse også et godt og nødvendigt tiltag.

I Det Konservative Folkeparti tror vi, at straftruslen har en præventiv virkning. Fængselsstraf har i hvert fald den stensikre virkning, at så længe forbyrderen sidder i fængsel, er han eller hun forhindret i at påføre det omkringliggende samfund skade. Derfor indeholder beslutningsforslaget også et krav om, at strafferammen for omfattende narkohandel forhøjes fra den nuværende maksimumsstraf på 10 år, og at der gives mulighed for idømmelse af livstidsstraf i særlig grove tilfælde. Der er naturligvis også behov for en styrket og forbedret indsats i behandling af narkomaner, og den del af billedet er også med i forslaget.

Regeringens redegørelse gjorde meget ud af amternes ansvar i forbindelse med uddeling af metadon. Efter Det Konservative Folkepartis mening skal det lægelige ansvar sættes i højsædet, og uanset hvordan det end beskrives, er metadon et narkotikum. Der kræves naturligvis en løbende kontrol med, hvordan man giver metadon, både for at sikre, at narkomanerne rent faktisk indtager deres ration og ikke sælger den videre, men også for at sikre mod et sideløbende forbrug af andre euforiserende stoffer.

Vi mener også, det er vigtigt at slå fast, at metadonbehandling ikke må blive en sovepude for omgivelserne, men skal følges op af lægelig behandling og sociale foranstaltninger, så behandlingen kan opfylde sit formål, nemlig at vise vej ud af narkohelvedet. Hvis behandlingen skal være effektiv, er det nødvendigt, at man i langt videre omfang, end tilfældet er i dag, anvender tvang. I de tilfælde, hvor en narkoman frivilligt er gået ind i en behandling, er det vort ønske, at man også skal kunne fastholde narkomanen i denne behandling. Det skal være en pligt for det offentlige at tilbyde en behandling, hvor dette tvangselement er indlagt.

Sammenfattende kan jeg altså sige, at dette beslutningsforslag indeholder de konkrete initiativer, vi savner i regeringens redegørelse. Vi går varmt ind for det, og vi håber, at også andre partier i Folketinget vil støtte forslaget.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg vil gerne starte med at sige, at som det jo fremgår, er Venstre medforslagsstiller til det foreliggende beslutningsforslag, som er opdelt således, at der præciseres 9 punkter, hvor vi mener, der skal sættes ind. Men der er ikke hermed gjort udtømmende op med de områder, hvor krigen mod narkoen skal føres; lad det være sagt indledningsvis.

Lad mig også sige, at i Venstre er vi ikke så naive, at vi tror, at hvis blot det forslag, vi fremsætter her, blev vedtaget, var krigen og kampen vundet. Men nu er der altså kommet et oplæg fra regeringens side, og nu kommer der et fra Venstre og De Konservative, og så håber jeg, som også fru Dorte Bennedsen var inde på, at vi på en eller anden måde i forening kan samle vore kræfter, så krigen kan vindes.

Så vil jeg også lige indledningsvis sige til fru Dorte Bennedsen, at jeg synes, det er lidt med urette, at der efterlyses nogle aspekter af mere menneskelig karakter. Vi mener faktisk, at vi har lagt disse menneskelige hensyn i adskillige af punkterne. Jeg tænker her på en styrket social- og beskæftigelsesmæssig indsats for narkomaner på afvænnings – det synes jeg da er et menneskeligt perspektiv – jeg tænker på bedre støtte til de pårørende, og jeg kunne nævne et par andre ting, f.eks. bedre information i massemedierne; blot for lige at bringe tingene på plads.

I Venstre mener vi, at omfanget af narkoproblemerne er taget ganske voldsomt til på det seneste, og karakteren af narkoforbrydelserne bliver ganske meget grovere, end vi tidligere har set. Vi ser en decideret fare for den danske ungdom og det danske samfund. Jeg tror, vi er på vej til at få problemer i retning af dem, man har i USA, og jeg har ved selvsyn konstateret, at det er en lidet lykkelig situation.

Som sagt indeholder forslaget 9 punkter, og fru Lis Noer Holmberg, som var Venstres ordfører tidligere på dagen i redegørelsesdebatten, har berørt en række af dem, så dem vil jeg ikke komme ind på, men i stedet koncentrere mine bemærkninger om nogle få punkter.

Lad mig starte med at sige, at vi mener ikke, at krigen eller kampen mod narkoen er tabt. Vi hørte jo også justitsministeren sige, at der manglede en tilføjelse i pressens referater, og det er jeg glad for at høre. Kampen er ikke tabt, men vi skal komme med nogle nye tanker og ideer om, hvordan bekæmpelsen skal ske.

[Svend Aage Jensby]

Med hensyn til punkt 2 om bedre information i massemedierne vil jeg sige, at Det Kriminalpræventive Råd udfører en fortræffelig indsats med kriminalitetsbekæmpende foranstaltninger. Jeg kunne dog godt efterlyse, at man her på narkoområdet i større omfang inddrog radio og tv fra rådets side, for jeg mener, det er et meget stærkt og effektivt medium til at påvirke både de unge og deres forældre.

I punkt 3 har vi nævnt en forstærket politiindsats mod narkokriminaliteten. Vi anerkender fra Venstres side den indsats, politiet har udført, men der er som bekendt 52 politikredse i det egentlige Danmark, og der kan være lige så mange forskellige holdninger til, hvorledes man skal prioritere indsatsen. Måske skal vi fra mere centralt hold pålægge politiet på landsplan at fokusere i højere grad på narkokriminaliteten, end man har gjort hidtil. Vi anerkender også den indsats, Københavns politi har gjort på Vesterbro og andre steder, og vi er ikke enige i den kritik, der har været rejst mod Københavns politi for den såkaldte stresspolitik.

Vi ønsker fra Venstres side, at man udstyrer politiet med alt muligt nødvendigt teknisk udstyr. Kendsgerningen er, at bekæmpelse af narkoforbrydelserne er den vanskeligste form for opklaringsarbejde, man overhovedet står over for. Det er meget forstandige folk, der står bag, i hvert fald mange af dem, der udfører det, vi særlig bør koncentrere os om, nemlig den organiserede kriminalitet. De er utrolig agtpågivende, og for at bekæmpelsen skal lykkes, kræves det simpelt hen, at politiet får alt muligt teknisk udstyr til rådighed. Man har fået meget i de senere år, men jeg tror, man kan gå videre.

Det har været nævnt, at vi også ønsker øget anvendelse af agenter. Således som reglerne er formuleret nu, er det efter min mening for sent, at det kan tillades at bruge agenter. Det skal ske på et tidligere tidspunkt. Ifølge retsplejeloven må politiet jo ikke anvendes til efterforskningsformål, medmindre der er en konkret risiko for, at en forbrydelse er ved at blive begået, og vi mener, at den regel skal lempes.

Vi har også et ønske om bedre vidnebeskyttelse, men det kan jeg komme ind på i et senere indlæg.

Pernille Frahm (SF):

Jeg skal ikke i dette indlæg gentage alle de

ting, jeg fik sagt under den forrige debat, men først og fremmest henvise til den og her bare sige ganske kort, at det eneste punkt i beslutningsforslaget, jeg virkelig er enig i, er beskrivelsen af den aktuelle status.

Jeg kan til dels støtte punkt 6 om en styrket social og beskæftigelsesmæssig indsats for narkomaner på afvænnning og punkt 8 om bedre støtte til de pårørende. Jeg kan ligeledes delvis gå ind for punkt 9 om øget offentlig brug af private behandlingshjem, såfremt det ikke udelukker, at man også sætter noget i gang i det offentlige.

Ud over det vil jeg sige, at forslaget er det tyndeste, jeg længe har set, og det undrer mig, at det kan komme fra to partier, der har siddet på regeringsmagten i 10 år og dermed haft alle muligheder – om ikke andet i hvert fald for at sætte sig ind i stoffet.

Jeg er glad for, at hr. Svend Aage Jensby fik sagt, at han ikke mente, forslaget var helt udtømmende; det bøder da lidt på det. Men jeg frygter, at hvis det er sådan, Venstre og De Konservative ser ud, når de er klædt af fra embedsmandsapparatet, tyder det ikke godt.

Så skal jeg hilse fra hr. Kim Behnke, som desværre måtte styrte ud af salen, og sige, at han er glad for, at Venstre og De Konservative nu vil deltage i debatten, og at han i øvrigt vil henvise til Fremskridtspartiets egne forslag.

Sonja Albrink (CD):

Lad mig starte med at sige, at der er mange gode ting i det forslag fra Venstre og De Konservative, som vi har til behandling her. Som andre ordførere har sagt, har vi lige haft en god og saglig debat om redegørelsen, og derfor synes jeg, det mest nærliggende vil være at sige: Lad os på en eller anden måde se at finde et fælles fodslag, lad os få forslaget indarbejdet i det, regeringen kommer med, og lad os ellers se under udvalgsbehandlingen, hvad vi kan finde ud af.

Dorit Myltoft (RV):

Det skulle være fremgået af min ordførertale under behandlingen af det forrige punkt på dagsordenen, at der er meget i dette forslag, som vi er enige i.

I forslagets punkt 2 tales der om information, og at den især skal være rettet imod de unge og de steder, hvor de unge kommer, og

[Dorit Myltoft]

det er jeg helt enig i. Men jeg vil godt tillade mig at give udtryk for en undren, jeg har haft på det seneste, når man netop nævner massemedierne. I Helle Ryslinges seneste film »Carlo og Ester« er der en scene, hvor hovedpersonerne, Carlo og Ester, ved fælles hjælp får solgt et glas Ketogan på det sorte marked, og de penge bruger de på en weekendtur til sig selv. På den måde opfører de sig ikke et hak bedre end andre pushere, store som små, der for egen vindings skyld tjener på andres nød. Det, der har undret mig, er, at den scene overhovedet ikke har vakt et ramaskrig i nogen medier eller nogen som helst steder, og det får mig til at sige, at hvis vi skal være lidt kreative, når vi skal informere de unge, skulle vi måske også inddrage pensionistforeninger og Ældre Sagen af hensyn til pensionisternes børnebørn.

I beslutningsforslagets punkt 7 tales der om metadonbehandling, og det gjorde regeringens redegørelse også en del ud af. Det Radikale Venstre støtter, at al metadonbehandling skal tilrettelægges under amtskommunalt ansvar, og derfor er vi ikke enige i beslutningsforslaget, der alene taler om lægens ansvar.

Punkt 3 i beslutningsforslaget er det punkt, der gør, at jeg på Det Radikale Venstres vegne må sige, at vi ikke kan tilslutte os det. Vi er ikke enige i det, der står om de arbejdsbetingelser, der skal gives politiet ifølge beslutningsforslaget, så vi kan altså ikke støtte det.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensby (V):

I anledning af den sidste ordførers bemærkninger vil jeg opholde mig ved det, som jeg ikke nåede i mit første indlæg.

Det er ikke så længe siden – det var den 7. februar 1994 – at justitsministeren i Berlingske Tidende blev citeret i en artikel med overskriften »Olsen slår alarm«. Netop hjemvendt fra et narkotopmøde i Strasbourg advarede justitsministeren Olsen om, at internationale forbrydersyndikater nærmer sig Danmark. Om trent samtidig, nemlig den 6. februar 1994, var der i Politiken en lang artikel under overskriften »Den russiske mafia vil beskytte Norden«, og denne artikel skildrede, hvad vi står over for. Noget tilsvarende kunne man læse i 1992 i Politiken, hvor der stod »Russisk narko truer Europa«.

Jeg forstår ikke, at man ikke vil være med til at erkende, at udelukkende humanitære behandlingsiltag altså ikke er nok. Jeg syntes, det var glædeligt at konstatere, at justitsministeren slog alarm efter mødet i Strasbourg, og det er altså derfor, vi fra De Konservatives og Venstres side siger: Lad os nu tage et initiativ, der går vidt. Vi vil sætte ind på en række områder, men vi skal altså ikke bare opgive det, der har med den rigtige og effektive politimæssige indsats at gøre.

Det er baggrunden for, at vi ønsker reglerne for brug af agenter gjort noget bedre, og at vi bl.a. også ønsker – et ønske, som jo bliver nedstemt i morgen – mulighed for anonym vidneførsel i de meget alvorlige narkosager. Hvordan kan man forestille sig, at den russiske mafias folk vil afholde sig fra at begå mord og vold over for vidner, der optræder i danske retssale? Det er derfor, vi foreslår det, selv om det måske kun vil blive aktuelt meget sjældent.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg er enig med hr. Svend Aage Jensby i beskrivelsen af omfanget af de problemer, vi står over for, og jeg er også enig med hr. Svend Aage Jensby i, at det kræver en politimæssig oprustning. Problemet er bare hvordan, og vi har et arbejde i gang, som behandler spørgsmålet om, hvad man kan gøre ved den organiserede kriminalitet, f.eks. narkokriminalitet og rockerkriminalitet. Der er ingen tvivl om, at en teknologisk oprustning af politiet er stærkt påkrævet, og det har vi også fremme i vores foreløbige overvejelser om et kommende politiforlig og den kommende finanslov.

Vi har nogle regler om, at vi kun må benytte politifolk som politiagenter og kun i særlig grove tilfælde. Vi undersøger i øjeblikket, hvordan vi – med samtidig respekt for retssikkerheden – må vurdere de regler, vi har nu. Vi er meget betænkelige ved at gå videre, men vi prøver at kigge på det under indtryk af den trussel, vi står over for.

Anonyme vidner er vi meget, meget afvisende over for, men til gengæld er vi meget åbne over for alt, hvad der kan gøres i retning af øget vidnebeskyttelse, hvilke nye ting der kan gøres. Vi har allerede imødekommet en del af et KV-forslag, og vi vil gerne arbejde videre med det og se, hvordan vi kan udbygge vidnebeskyttelsen.

[Justitsministeren]

Men vi kommer som sagt med et oplæg om organiseret kriminalitet her i løbet af sommeren, og så må vi fortsætte diskussionen.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Man kan vel næppe blive særlig overrasket over, at vi har megen sympati – og ikke alene det – for det foreliggende beslutningsforslag; det er helt klart.

Vi mener også, som andre har givet udtryk for, at disse elementer vil være meget værdifulde at få ind i den kommende tids overvejelser om, hvordan man skal gøre arbejdet. Nu har vi jo brugt megen tid på at snakke om narko og behandling og måske knap så megen tid på at snakke om bagmænd, og hvordan stofferne kommer ind, men det er jo ikke, fordi vi ikke alle sammen mener, at undersøgelsen af stoffernes indtrængen i Danmark, afsløring af bagmændene og muligheden for at opklare narkokriminalitet er særdeles vigtig.

Der er da heller ingen tvivl om, at Kristeligt Folkeparti også går ind for brug af anonyme vidner i ganske særlige tilfælde, men det er vi ikke enige om i regeringen. Det må vi så acceptere, og det gør vi også, men det forhindrer os jo ikke i på det rigtige sted at sige, at vi egentlig mener, det er en god ting.

For det, det drejer sig om, er selvfølgelig, i det omfang vi overhovedet kan at få det stoppet, at forhindre den store indtrængen af stofferne i Danmark. Vi er jo ikke så dumme, at vi tror, at det kan vi gøre, og så varer det ikke ret længe, før vi ikke har spor narko mere. Derfor er jeg glad for, at justitsministeren siger, at kampen fortsætter. Det er nok det indtryk, jeg har fået af i debatten i dag, at selv om det kan se håbløst ud, og selv om både det ene og det andet trænger ind, vil vi alligevel fortsætte kampen med de midler, vi har til rådighed.

Så kan vi se lidt forskelligt på, hvordan vi bruger de midler, og vi kan have nogle ideologier om, hvordan vi gerne ville have, at det skulle gøres. Men fra Kristeligt Folkepartis side ser vi meget alvorligt på det, og vi er også parat til at støtte de initiativer, som vi kan blive enige om i regeringen. Vi vil også prøve at få draget de elementer, som er i beslutningsforslaget, ind i debatten og se, hvor meget af det vi kan blive enige om at vi skal prøve at få gennemført. Men at det er vigtigt, må der ikke herse nogen tvivl om.

Vi tror også, at vi hellere end at stå i to båse skal prøve at finde sammen og sige: Hvor meget af dette kan vi opnå et flertal for? For det nytter jo heller ikke noget, at man står med to mindretal og ikke får noget som helst ud af det. Vi tilsiger i hvert fald et positivt samarbejde og er parat til at se på – selvfølgelig sammenholdt med regeringens redegørelse – hvor mange af de ting, der er kommet frem her, det er muligt at få ind i debatten.

Fischer (KF):

Jeg vil gerne takke for den venlige modtagelse, De Konservatives og Venstres forslag har fået. Det gælder også den modtagelse, det fik ved fremsættelsen, hvor CD's ordfører og Kristeligt Folkepartis ordfører allerede på det tidspunkt reagerede meget positivt på lovforslaget, og jeg bemærkede også, at justitsministeren ved fremsættelsen havde nogle positive bemærkninger om væsentlige dele af forslaget. Det er også kommet frem i debatten her i dag.

Jeg vil gerne i særlig grad sige tak til fru Sonja Albrink og fru Inger Stilling Pedersen for bemærkningerne, også de konkrete bemærkninger om anonyme vidner. Det peger på, tror jeg, at vi på et tidspunkt inden alt for længe kan få genskabt den tilstand, der var, inden der blev lukket totalt af.

For lad os nu få proportionerne i denne sag på plads! Hvad drejede det sig om, da der i sin tid blev lukket fuldstændig af? Mig bekendt drejer det sig om, at Højesteret ville give tilladelse til at føre to anonyme vidner i en alvorlig narkosag. Vi beder ikke om en generel bemyndigelse til dette her, men til, at man kan gøre det i særlig grove sager.

Jeg har bemærket justitsministerens udtalelse om dette her, og jeg er optimistisk med hensyn til, at vi vil kunne finde en løsning på dette problem, ikke alene med hensyn til en bedre beskyttelse af vidnerne, men også med hensyn til i særlige sager at få adkomst til at føre anonyme vidner over for den trussel, som den internationale narkokriminalitet udgør.

Til fru Dorte Bennedsen skal jeg sige, at vi også i høj grad har været opmærksom på de menneskelige omkostninger i forbindelse med dette. Det fremgår også af vores forslag. Vi nævner konkret det med de menneskelige omkostninger, og vi peger på, at narkomaner på afvænnings skal have bedre mulighed for at kla-

[Fischer]

re sig selv både socialt og økonomisk, så de ikke føler sig umyndiggjorte i bistandssystemet, og at de skal aktiveres.

Vi har også taget et punkt ind, som vi føler der har været alt for lidt opmærksomhed om, nemlig de pårørende til narkomanerne, så de kan komme ud af den isolation, de ofte ifølge sagens natur vil befinde sig i. Vi peger på et netværk for de pårørende og et netværk, der også skal komme narkomanerne til gode.

Jeg er også glad for, at der har været positive bemærkninger om den målrettede og decentrale henvendelse til børn og unge, påvirkningen af dem. Vi tager forældreaspektet med. Jeg tror også, det er noget, vi kan enes om at gøre mere ved, for vi mener, det er overordentlig vigtigt at få engageret forældrene, så de bliver bevidst om deres ansvar for, hvad deres børn i teenagealderen gør i deres fritid, og på den måde i højere grad og hurtigere vil kunne opfange symptomer på et begyndende misbrug.

Dette er en dag, hvor vi ikke tæller mandater, men resultater, og i den sammenhæng kan jeg kun sige, at jeg er meget glad for den positive debat, vi har haft, og den positive reaktion over for De Konservatives og Venstres forslag. I sammenhæng med den debat, vi i øvrigt har haft, tror jeg – og det er jo det, vi har peget på i nogle sammenhænge: en samlet indsats over for narkoproblemerne – at vi vil kunne nå et væsentligt skridt fremad i bekæmpelsen af narkoproblemerne og også kunne lindre de menneskelige omkostninger for dem, der er blevet berørt af problemerne, og hjælpe narkomanerne til hurtigere og mere effektivt at komme ud af misbruget. Alt i alt føler jeg, at der er grund til at være tilfreds med debatten og med de politiske meldinger, der har været.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Jørn Pedersen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 247:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Erling Olsen).

(Fremsat 20/4 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kirsten Madsen (FP):

Vi har i dag lovforslag nr. L 247 til første behandling. Endnu inden det sidste lovforslag er færdigbehandlet, og inden der er afgivet betænkning vedrørende lovforslag nr. L 195, foreligger der nu et nyt lovforslag, nr. L 247, om indfødsrets meddelelse til første behandling.

For få år siden udtalte hr. Anker Jørgensen fra Folketingets talerstol, at det bogstavelig talt og hovedsagelig var fra de andre nordiske lande, de fleste ansøgninger om dansk indfødsret kom; men det er ikke hele sandheden. Der kommer hovedsagelig ansøgninger fra fjerne lande som Irak, Iran, adskillige fra Libanon, Marokko, Pakistan, Etiopien, Filippinerne, Sri Lanka, Nigeria, Tyrkiet, Korea, den russiske føderation, Djibouti, Egypten, Syrien, Indien og nogle få fra de forskellige europæiske lande samt et kraftigt stigende antal fra det tidligere Jugoslaviens borgere, der opholder sig her i Danmark. De er også begyndt at indfinde sig som asylansøgere og ansøgere om indfødsret, ganske som Fremskridtspartiet forudsagde, da Folketinget i sin tid gav tilladelse til midlertidigt ophold for netop denne sidstnævnte gruppe.

I øjeblikket er der ca. 17.000 asylanter her i Danmark, der endnu ikke har ansøgt om statsborgerskab. Hver måned vælter der nye flygtninge ind over vore grænser uden særlig kontrol. Kunne vi så bare være sikre på, at det er flygtninge, vi har med at gøre, og ikke skjult indvandring af flygtninge fra førstelande, hvor de ofte var i sikkerhed i mange måneder, men senere, når de finder ud af, at de økonomiske forhold er bekvemmere i Danmark, bliver bekvemmelighedsflygtninge fra førstelandene. Den slags flygtninge bør sendes tilbage til det første sted, hvor de var i sikkerhed og tryghed, og hvorfra de også senere hurtigere kan komme tilbage til deres eget land, når der igen bliver sikkert at være.